

ASIA

Lietteen koepoltto Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitoksella, Kuusamo

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta
Erauspojantie 3
93600 Kuusamo

SISÄLLYSLUETTELO

ILMOITUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
TOIMINTA JA SEN SIJAINTI	3
ILMOITUKSEN TEKEMISEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
TOIMINTAA KOSKEVA LUPA	3
ILMOITUKSEN SISÄLTÖ.....	4
Suunniteltu koeluonteinen toiminta	4
Koepolton toteutus	4
Koeluonteisessa toiminnassa muodostuvat päästöt.....	5
Koeluonteisen toiminnan tarkkailu ja raportointi	5
Käyttötarkkailu	5
Päästötarkkailu	5
Raportointi	6
ILMOITUKSEN KÄSITTELY	6
Ilmoituksesta tiedottaminen.....	6
Lausunnot.....	6
Ilmoituksen tekijän vastine ja suunnitellun koeluonteisen toiminnan muutos	7
Lausunnon täydentäminen vastineen johdosta	8
MERKINNÄT.....	8
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU.....	8
KOELUONTEISTA TOIMINTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET.....	9
OHJAUS ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON VARALLE	10
RATKAISUN PERUSTELUT	10
Päätösharkinnan perustelut	10
Muiden koeluonteisten toimintojen huomioon ottaminen	12
Määräysten perustelut	13
VASTAUS ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN	13
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	13
KÄSITTELYMAKSU.....	13
Ratkaisu.....	13
Perustelut	14
Oikeusohje.....	14
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN.....	14
MUUTOKSENHAKU	15

ILMOITUS JA ASIAN VIREILLETULO

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta on 22.1.2021 jättänyt Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon ilmoituksen ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin mukaisesta koeluonteisesta toiminnasta, joka koskee biopolttoaineiden ja jätevesilietteen yhteispolttoa Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan Pajatien lämpölaitoksella.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitos sijaitsee Kuusamon kaupungissa teollisuusalueella noin kahden kilometrin päässä kaupungin keskustasta. Lämpölaitos sijaitsee Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan omistamalla kiinteistöllä Voimalaitos (RN:o 305-411-493-0) osoitteessa Pajatie 2. Lämpökeskus tuottaa kaukolämpöä Kuusamon kaupungin kaukolämpöverkkoon. Laitoksella on yksi kiinteän polttoaineen kattila, jonka polttoaineteho on 7,5 MW. Polttoaineena kattilassa käytetään sahanpurua, kuorta ja haketta sekä tarvittaessa jyrsinturvetta. Käynnistyspolttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä.

Samalla laitosalueella sijaitsee myös Adven Oy:n Kuusamon voimalaitos. Alueella olevien energiantuotantoyksikköjen polttoaineteho on yhteensä yli 50 megawattia. Lämpölaitoksen tuotanto vaihtelee lämmön tarpeen mukaan ja riippuu Adven Oy:n voimalaitoksen toiminnasta. Talviaikaan lämpölaitos on käynnissä vain silloin, kun voimalaitoksen kapasiteetti ei riitä tuottamaan tarvittavaa määrää kaukolämpöä.

ILMOITUKSEN TEKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulaki 119 §

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 1 luku 1 § 1 momentti ja 2 momentin 13) -kohta.

TOIMINTAA KOSKEVA LUPA

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 27.2.2013 päätöksellään nro 18/2013/1 tarkistanut Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan Pajatien lämpölaitoksen ympäristöluvan lupamääräykset. Aluehallintoviraston päätöksellä on korvattu aiempi toimintaa koskenut Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen vuonna 2003 myöntämä ympäristölupapäätös. Vaasan hallinto-oikeus on 14.10.2014 antamallaan päätöksellä nro 14/0313/2 muuttanut aluehallintoviraston päätöksen lupamääräystä 11.

ILMOITUKSEN SISÄLTÖ

Suunniteltu koeluonteinen toiminta

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitoksella kokeillaan biopolttoaineiden ja jätevesilietteen yhteispolttoa. Kokeilun tarkoituksena on selvittää lietteen soveltuvuutta korvaamaan turve, jonka poltosta luovutaan vuoden 2021 aikana kustannus- ja ympäristösyistä. Kuusamon lämpölaitoksella ei ole ympäristöluvassa lupaa lietteenpolttoon.

Lietteen osuus on maksimissaan 1–3 % polttoainevirrasta. Koepolton seos (puru/liete) sekoitetaan kompostointialueella suhteessa 100 tonnia purua ja 1–3 tonnia lietettä. Seos toimitetaan laitokselle poltettavaksi.

Turvetta on poltettu kattilassa sen sisältämän rikin korroosioehkäisemisen ja puhdistuskyvyn takia. Lieite sisältää rikkiä kaksinkertaisesti verrattuna turpeeseen. Kuitenkin lietettä poltetaan enintään kolme massaprosenttia, joten tarkoituksena on tutkia, riittääkö tämä rikin määrä ehkäisemään kattilaa korroosiolta ja puhdistamaan sitä. Lietteen pienestä polttomäärästä seuraa, että rikkiä on rinnakkaispoltossa korkeintaan viisi prosenttia verrattuna turpeen ja biopolttoaineiden yhteispolttoon.

Koepolttojaksoista saadaan kokonaiskuva lietteen korroosioehkäisemisen ja puhdistuskyvystä ja samalla nähdään sääolojen, vuodenaikojen ja kuormitusten vaikutukset polttoprosessiin. Koepolttojakson aikana tehdään lopullinen päätös ympäristöluvan hakemiseksi lietteen rinnakkaispolttoon. Koepolttojakson aikana mitataan ulkopuolisen mittajaan toimesta tarvittavat päästöt ympäristölupahakemusta varten.

Koepoltossa käytettävä lieite tulee Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan jätevedenpuhdistamolta ja puru Pölkky Oy:ltä.

Lietteen rinnakkaispolttoa koetoimintana suoritetaan 22.2.–18.6.2021 välisenä aikana vähintään kahden viikon ajojaksoissa. Lietteen koepoltto aloitetaan vähintään kahta viikkoa aikaisemmin ennen mittauksia, jotta kattilaan voidaan tehdä sitä ennen hienosäätöjä, kuten palamisilmojen ja palamislämpötilojen optimointia. Lisäksi ulkopuolisen mittajaan tilaaminen täytyy tehdä vähintään kuukautta aikaisemmin ennen mittausajan kohtaa. Mittausten jälkeen lietepuruseoksen polttoa jatketaan kahden viikon ajojaksoissa, jotta voidaan jatkaa hienosäätöjä sekä tarkastella nykyisten jatkuvatoimisten mittauslaitteiden luotettavuutta ja arvioita siitä, kuinka paljon niitä täytyy uusia.

Koepolton toteutus

Biopolttoaine/lieteseos sekoitetaan vuorokausierittäin valmiiksi kompostointikentällä ja tuodaan sekä syötetään suoraan yhdestä vastaanotto-asemasta kattilalle polttoon. Koepolton aikana ajetaan lämpölaitoksen kattilaa Adven Oy:n voimalaitoksen rinnalla kaukolämpökuorman mukaisesti.

Lietteen ja purun tai muun polttoaineen suhde koepolton aikana on enintään (painosuhteina):

- Maksimitaso: kolme osaa lietettä ja 100 osaa purua. Tällöin purua 100 tonnia ja lietettä kolme tonnia.

Arvioitu lietteen kokonaismäärä koepolton aikana on enintään 400 tonnia ja koepolton kesto on alle neljä kuukautta kahden viikon ajojaksoissa.

Savukaasut johdetaan normaalisti sähkösuodattimen kautta piippuun. Lämpölaitosta ajetaan Adven Oy:n voimalaitoksen rinnalla niin kauan kuin tehotaso edellyttää, minkä jälkeen laitos ajetaan alas.

Koeluonteisessa toiminnassa muodostuvat päästöt

Koepolton aikana pyritään noudattamaan ympäristöluvan asettamia päästöraja-arvoja.

Typenoksidipäästöihin (NO_x) ei odoteta tapahtuvan muutosta. Hiukkaspäästöjä seurataan, koska lietteen tuhkapitoisuus on suurempi kuin puupolttoaineissa. Laitoksella on käytössä sähkösuodatin.

Koeluonteisen toiminnan tarkkailu ja raportointi

Käyttötarkkailu

Koepolton ajankohdat ja havainnot kirjataan käyttöpäiväkirjaan.

Koepolton aikana seurataan seuraavia asioita:

- leijupedin toimintaa, lämpötilojen tasaisuutta ja leijuntaa,
- kattilan lämpötilojen käyttäytymistä eri kohdissa kattilaa ja erityisesti likaantumista eli savukaasujen lämpötilaa,
- hiilimonoksidi- (CO) ja hiukkaspäästöjä; mikäli palaminen tapahtuu normaalisti, CO- ja hiukkaspäästöissä ei tapahdu poikkeamia normaalitilanteeseen verrattuna, ja
- kattilan käyttäytymistä ja jatkuvatoimisia päästömittauksia.

Päästötarkkailu

Kattilasta ilmaan johdettavia päästöjä seurataan jatkuvatoimisilla mittauksilla (CO ja O₂).

Koepolton aikana ulkopuolisen mittaajan toimesta (alustavasti sovittu viikko 12) pyritään mittaamaan ilmaan johdettavista päästöistä O₂, CO₂, CO, NO_x, SO₂, hiukkaset, TVOC, TOC, HCl, HF, dioksiinit ja furaanit sekä raskasmetallit, ja näitä tuloksia verrataan ympäristöluvassa ja asetuksessa määrättyihin raja-arvoihin. Kaikkien edellä mainittujen päästömittausten tekemiseen/onnistumiseen vaikuttavat sääolosuhteet.

Koepolton aikana otetaan pohja- ja lentotuhkasta näytteitä analysoitavaksi, jotta voidaan tutkia ko. polttoaineen vaikutuksia tuhkien laatuun.

Kaikkien ulkopuolisten mittausten ja niiden analyysien eli ilmaan johdettavien päästöjen sekä lento- ja pohjatuhkan yhteenlasketut kustannukset ovat 35 000–45 000 € (alv. 0 %). Korkeat kustannukset aiheuttavat sen, että edellä mainitut mittaukset tehdään yhden kerran.

Jatkuvatoimisten mittauslaitteiden kustannukset ovat 100 000–300 000 € (alv. 0 %), joten niiden ostaminen ennen alle neljä kuukautta kestävästä koepolttoa ei ole järkevää eikä kannattavaa.

Raportointi

Koeluonteisesta toiminnasta tehdään yhteenvetoraportti, johon kirjataan käyttöön liittyvien kokemusten lisäksi muun muassa:

- poltettu liete- ja biopolttoainemäärä,
- kattilan tehotasot,
- savukaasun lämpötila ja viipymä palamiskammion sisäseinän läheisyydessä,
- koepolton aikana ulkopuolisen mittaajan toimesta mitatut haitta-ainepitoisuudet ilmaan johdettavista päästöistä sekä lento- ja pohjatuhkasta,
- polton vaikutus SO₂-, NO_x- ja hiukkaspäästöihin,
- vaikutukset tuhkien laatuun ja
- muut käyttökokemukset.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoituksesta tiedottaminen

Aluehallintovirasto on pyytänyt koeluonteisesta toiminnasta tehdystä ilmoituksesta lausunnon Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat-vastuualueelta sekä Kuusamon kaupungin terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaisilta.

Ilmoituksen vireilläolosta on tiedotettu aluehallintoviraston Lupa-Tietopalvelussa.

Lausunnot

1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat

ELY-keskus toteaa, että lämpölaitoksen voimassa olevan ympäristöluvan (Nro 18/2013/1, 27.2.2013, Dnro PSAVI/319/04.08/2010) mukaan laitoksella on peruskuorma-ajossa yksi 7,5 MW kiinteän polttoaineen kattila K3. Laitoksella on lisäksi kolme öljykattilaa. Kiinteän polttoaineen kattilan K3 ja öljykattilan K1 savukaasut johdetaan samassa 40 metriä korkeassa ulkopiipussa oleviin erillisiin sisähormeihin. ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, kuinka realistista on kyseisen kiinteän polttoaineen kattilan muuttaminen jätettä rinnakkaispolttavaksi yksiköksi.

ELY-keskus toteaa, että yhtä aikaa nyt lausuttavana olevan Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan koetoimintailmoituksen kanssa on lausuttavana Adven Oy:n koetoimintailmoitus, joka koskee lietteen koepolttoa Kuusamon voimalaitoksen kattilassa. Adven Oy:n voimalaitos ja Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitos sijaitsevat samalla laitos-

alueella ja ne muodostavat ympäristönsuojelulain tarkoittaman toimintakokonaisuuden ja direktiivilaitoksen. Molemmilla laitoksilla koetoiminta on tarkoitus toteuttaa 22.2.–18.6.2021 välisenä aikana ja arvioitu lietteen kokonaismäärä koepolttojen aikana on laitoksilla yhteensä 900 tonnia, mikä on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan edelleen varsin merkittävä määrä yhdyskuntajätevedenpuhdistamon lietettä.

ELY-keskus viittaa Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen 15.12.2020 (Nro 171/2020, Dnro PSAVI/6732/2020) koskien Adven Oy:n koetoimintailmoitusta 3.9.2020 (turpeen, biopolttoaineiden ja lietteen koepoltto Adven Oy:n voimalaitoksella). Aluehallintovirasto ei ole kyseisen ilmoituksen johdosta antanut määräyksiä, koska suunniteltu toiminta ei aluehallintoviraston mukaan ole ympäristönsuojelulain 31 §:n tarkoittama koeluonteista lyhytaikaista toimintaa. Koetoiminnassa on tuolloin ollut tarkoitus polttaa yhdeksän kuukauden aikana merkittävä määrä (1 800 tonnia) lietettä.

ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että koetoiminnan kestoksi on ilmoitettu neljä kuukautta. Ilmoituksen mukaan koetoiminta toteutetaan kahden viikon ajojaksoissa, mutta ilmaan johdettavien päästöjen mittaukset ja lento- ja pohjatuhkan analyysit tehdään koetoiminnan aikana vain kerran. Kyseessä olevalla energiantuotantoyksikölle ei ole sen ympäristöluvassa määrätty jatkuvatoimisia päästömittauksia. ELY-keskus toteaa, että ilmoitetun koetoiminnan kesto on pitkä ja voi aiheuttaa ongelmatilanteita toiminnan valvonnan kannalta mikäli voimassa olevan ympäristöluvan päästöraja-arvoja ei pystytä noudattamaan ja päästöraja-arvoissa pysymistä koetoiminnan aikana ei pystytä todentamaan. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan koetoiminnassa kertaluonteiset mittaukset kerran toteutettuna eivät riitä ja koetoiminnalle tulisi asettaa ilmoituksessa esitettyä laajemmat mittausvelvoitteet.

2. Kuusamon kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen

Kuusamon kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen on ilmoittanut, ettei anna asiaan lausuntoa.

Ilmoituksen tekijän vastine ja suunnitellun koeluonteisen toiminnan muutos

Ilmoituksen tekijä on antanut 15.2.2021 vastineen, jossa toteaa seuraavaa:

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta hakee tilapäistä poikkeamaa laitoksen ympäristöluvan päästötasoihin koetoimintansa (PSAVI/660/2021) ajaksi seuraavan ympäristönsuojelulain (527/2014) 79 § perusteella: ”Lupaviranomainen voi toiminnanharjoittajan hakemuksesta hyväksyä uuden tekniikan testausta ja käyttöä varten tilapäisen poikkeuksen päästötasoista ja muista parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksista enintään yhdeksäksi kuukaudeksi. Poikkeus voidaan myöntää osana vireillä olevaa ympäristölupa-asiaa tai koeluonteista toimintaa koskevan 119 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä.”

ELY-keskuksen kiinnittämän huomion vuoksi koepolton kesto lyhennetään yhteen viikkoon (enintään seitsemän päivää), ja koepoltto toteutetaan 22.2.–22.3.2021 välisenä aikana. Tämän koepolton tarkoituksena

on tarkastella lietteen rinnakkaispolton mahdollisuutta, jota ei ole Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitoksella toteutettu viime vuosikymmeninä.

Lietteen osuus koepoltossa on enintään 45 tonnia ja kolme massaprosenttia polttoaineessa, joten vaikutukset päästöihin ovat vähäiset. Lyhyestä koepolton kestosta seuraa, että ilmaan johdettavia päästömittauksia ei tehdä, koska niiden kustannukset ovat jopa 45 000 €. Lentotuhkasta otetaan näytteet, joista analysoidaan ravinne- ja haitta-ainepitoisuudet.

Vastineen liitteenä on toimitettu Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan Pajatien lämpölaitoksen tarkkailusuunnitelma vuodelta 2018.

Vastineessa on lisäksi ilmoitettu koeluonteisen toiminnan vastuuhenkilön ja varavastuuhenkilön nimet. He kirjaavat ja raportoivat lietteen määrän, polttoajankohdat, jne. sekä valvovat toimintaa.

Lausunnon täydentäminen vastineen johdosta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle on annettu tilaisuus täydentää lausuntoaan ilmoituksen tekijän vastineessa koeluonteiseen toimintaan ilmoitettujen muutosten johdosta. ELY-keskus on ilmoittanut, ettei täydennä lausuntoaan.

MERKINNÄT

Aluehallintovirasto on 26.2.2021 antanut päätöksen nro 38/2021 (Dnro PSAVI/644/2021) Adven Oy:n koeluonteisesta toiminnasta tehdystä ilmoituksesta, joka koskee lietteen koepolttoa samalla laitosalueella sijaitsevassa energiantuotantoyksikössä kuin missä Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitos sijaitsee.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 15.10.2020 antamallaan päätöksellä nro 129/2020 hyväksynyt Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan ilmoituksen mukaisen koeluonteisen toiminnan, joka koskee lentotuhkan rakeistusta ja rakeiden varastointia voimalaitosalueella. Koetoimintaa saa harjoittaa 31.5.2021 saakka.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 8.9.2014 antamallaan päätöksellä nro 87/2014/1 tarkistanut Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnalle myönnetyn ympäristöluvan, joka koskee jätevedenpuhdistamolietteiden kompostointia ja seosaineen väliaikaista varastointia kompostointialueella Kuusamon kaupungissa. Asiaan tehdyistä valituksista Vaasan hallinto-oikeus on antanut 3.2.2017 päätöksen nro 17/0052/3 ja korkein hallinto-oikeus 12.10.2018 päätöksen taltionro 4633. Lupa on lainvoimainen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta voi toteuttaa ilmoituksen mukaisen koeluonteisen toiminnan, jossa poltetaan jätevesilietettä Kuusamon

Pajatien lämpölaitoksen 7,5 MW:n kiinteän polttoaineen kattilassa biopolttoaineiden seassa.

Koeluonteinen toiminta on toteutettava ilmoituksen mukaisesti ja noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu korvattavaa vahinkoa.

Päästöjen rajoittamisen ja koeluonteisen toiminnan yleisen järjestämisen osalta koeluonteisessa toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettujen määräysten lisäksi Pajatien lämpölaitosta koskevaa lainvoimaista ympäristölupaa.

KOELUONTEISTA TOIMINTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1. Ilmoituksen mukaista koeluonteista toimintaa saa harjoittaa 22.3.2021 asti yhdessä viikon pituisessa jaksossa. Koeluonteisen toiminnan aloitus- ja lopettamisajankohta ja toiminnasta vastaavien henkilöiden yhteystiedot on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kuusamon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen koeluonteisen toiminnan aloittamista.
2. Lietettä saa koeluonteisessa toiminnassa polttaa enintään 45 tonnia. Lieke on seostettava purun kanssa Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan kompostointialueella vuorokausierinä. Laitosalueelle poltettavaksi tuotava lietepuruseos on syötettävä koko koeluonteisen toiminnan ajan suoraan yhteen ja samaan vastaanottoaseman vastaanototaskuun. Lietepuruseosta ei saa varastoida lämpölaitoksen pihalla.
3. Koeluonteisen toiminnan aikana on mitattava kattilasta ilmaan johdettavia hiilimonoksidipäästöjä ja happipitoisuutta sekä tulipesän lämpötilaa jatkuvatoimisesti. Koeluonteisen toiminnan aikana on valvottava, että sähkösuodatin toimii normaalisti.

Koeluonteisen toiminnan aikana muodostuvasta lentotuhkasta on otettava vähintään yhden kerran kattava kokoomanäyte, josta on analysoitava vähintään vastaavat epäpuhtauksien pitoisuudet kuin mitä on lueteltu kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (Vna 331/2013) liitteen 3 taulukoissa 4 ja 5.

4. Koeluonteisesta toiminnasta on pidettävä kirjaa. Kirjanpitoon on merkittävä kaikki koeluonteisen toiminnan ja sen ympäristövaikutusten kannalta olennaiset tiedot, kuten
 - poltettu liete- ja biopolttoainemäärä
 - kattilan tehotasot, leijupedin toiminta ja lämpötilojen tasaisuus
 - savukaasun lämpötila ja viipymä palamiskammion sisäseinän läheisyydessä
 - savukaasun hiilimonoksidi- ja happipitoisuudet
 - vaikutukset tuhkien laatuun ja
 - muut käyttökokemukset.

5. Koeluonteisesta toiminnasta ja siitä aiheutuneista päästöistä ja niiden vaikutuksista on laadittava kirjanpitoon ja tarkkailuun perustuva yhteenvetoraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kuusamon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa koeluonteisen toiminnan lopettamisesta.

OHJAUS ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON VARALLE

Vahingonkärsijä voi vaatia luvan saajalta korvausta ennakkoimattomasta vesistön pilaantumisesta aiheutuvasta tai muusta vesistöön kohdistuvasta toimenpiteestä johtuvasta vahingosta. Hakemus tulee tehdä aluehallintovirastolle. Ennakkoimattoman vahingon korvaamista koskevan hakemuksen yhteydessä voidaan esittää myös luvasta poiketen aiheutetun vahingon korvaamista koskeva vaatimus.

RATKAISUN PERUSTELUT

Päätösharkinnan perustelut

Kyseessä on ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettu koeluonteinen ja lyhytkestoinen toiminta, jonka tarkoituksena on selvittää lietteen rinnakkaispolton mahdollisuuksia lämpölaitoksen kattilassa. Ilmoituksen tekijä on ELY-keskuksen lausunnosta antamassaan vastineessaan ilmoittanut lyhentävänsä koepolttojakson kestoja ja pienentävänsä poltettavaa lietemäärää. Koeluonteinen toiminta toteutetaan yhden viikon aikana ja koeluonteisessa toiminnassa on tarkoitus polttaa enintään 45 tonnia yhdyskuntajätevedenpuhdistamon lietettä. Ilmoituksen mukaisella koeluonteisella toiminnalla voidaan kokeilla, miten liete teknisesti soveltuu poltettavaksi lämpölaitoksen kattilassa, mutta savukaasuista ei ole suunniteltu tehtävän päästömittauksia koeluonteisen toiminnan aikana.

Koeluonteisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Koeluonteisesta toiminnasta ei ennalta arvioida aiheutuvan terveyshaittaa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Kun koeluonteinen toiminta toteutetaan ilmoituksen mukaisena ja tätä päätöstä noudattaen, se täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Asian käsittelyssä käytettyä lausuntomenettelyä laajempi kuuleminen ei ole ollut tarpeen, sillä ilmoituksen mukainen koeluonteinen toiminta ei ennalta arvioiden vaikuta olennaisesti yleisiin tai yksityisiin etuihin.

Ilmoituksen tekijä on vastineessaan ilmoittanut, että koeluonteisen toiminnan ajaksi haetaan tilapäistä poikkeamaa ympäristöluvan päästöta- soista ympäristönsuojelulain 79 §:n perusteella. Kyseisen pykälän mu- kaan lupaviranomainen voi hyväksyä uuden tekniikan testausta ja käyt- töä varten tilapäisen poikkeuksen päästötasoista ja muista parhaan käyt- tökelpoisen tekniikan vaatimuksista enintään yhdeksäksi kuukaudeksi. Ympäristönsuojelulain 72 §:n määritelmien mukaan ”päästötasot” tarkoit- tavat teollisuuspäästödirektiivin nojalla hyväksytyssä komission päätök- sessä esitettyjä päätelmiä tekniikkaan liittyvistä päästöjen vaihteluvä- leistä. Pajatien lämpölaitoksen vuonna 2013 annetussa ympäristölu- vassa ei ole sovellettu komission julkaisemia parhaan käyttökelpoisen tekniikan päätelmiä. Edellä mainittu ympäristönsuojelulain 79 § ei mah- dollista poikkeamista valtioneuvoston asetukseen perustuvista päästö- raja-arvoista. Lämpölaitoksen päästöraja-arvot on asetettu alle 50 MW:n polttolaitoksia koskeneen PINO-asetuksen (445/2010) nojalla. Tässä päätöksessä ei voida myöntää koeluonteisen toiminnan ajalle poikkeusta voimassa olevan ympäristöluvan päästöraja-arvojen noudattamisesta. Laitoksen ympäristöluvan mukaiset päästöraja-arvot ovat hiukkasille 150 mg/m³(n), rikkidioksidille 250 mg/m³(n) ja typen oksideille 480 mgNO₂/m³(n) poltettaessa puuta ja turvetta. Ympäristöluvan raja-ar- vojen lisäksi tulee huomioida, että vähimmäisvaatimukset ilmaan johdet- tavien päästöjen päästöraja-arvoille on asetettu keskisuurten energian- tuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluväatimuksia koskevassa valtioneu- voston asetuksessa 1065/2017, joka on tällä hetkellä voimassa edellä mainitun kumotun asetuksen 445/2010 sijaan.

Lämpölaitoksen tarkkailuohjelman mukaan laitoksella ei mitata normaali- toiminnan aikana typenoksidi- ja hiukkaspäästöjä joka vuosi. Edelliset päästömittaukset on tehty vuonna 2019. Päästöraja-arvoja katsotaan ym- päristöluvan mukaan noudatetuksi, kun kunkin päästömittauksen tulokset alittavat raja-arvot. Laitoksen rikkidioksidipäästöt arvioidaan laskennalli- sesti. Ilmoituksen mukainen koeluonteinen toiminta on lyhytkestoinen (seitsemän vuorokautta) ja poltettava lietemäärä pieni, joten päästömit- tauksia ilmaan johdettavista päästöistä ei ole määrä tehdä koepolton ai- kana. Näin toimittaessa ympäristöluvan mukaisten päästöraja-arvojen alittumista koeluonteisen toiminnan aikana ei ole mahdollista todentaa. Ilmoituksen mukaan typenoksidipäästöön ei ole arvioitu tulevan muutok- sia. Lietteen tuhkapitoisuus on ilmoituksen mukaan suurempi kuin puu- polttoaineissa, mikä voi vaikuttaa poltossa muodostuviin hiukkaspäästöi- hin. Savukaasut kuitenkin johdetaan laitoksen sähkösuodattimen kautta, mikä voidaan arvioida riittäväksi lyhytaikaisen koetoiminnan päästöjen rajoittamisen ja seurannan kannalta.

Ottaen huomioon koeluonteisen toiminnan tarkoitus, lyhytkestoisuus, vä- häinen poltettava lietemäärä ja vähäisiksi arvioidut ympäristövaikutukset aluehallintovirasto ei ole katsonut tarpeelliseksi määrätä ilmaan johdetta- via päästöjä erikseen mitattavaksi kyseessä olevan koeluonteisen toimin- nan aikana. Ilmoituksen mukaisen koeluonteisen toiminnan osalta saa- daan riittävästi tietoa palamisprosessin onnistumisesta käyttötarkkailusta ja jatkuvatoimisista lämpötila-, happi- ja hiilimonoksidimittauksista.

Päätöksessä on annettu pilaantumisen estämisen ja tarkkailun toteutta- misen kannalta tarpeelliset määräykset. Muilta osin ilmoituksessa esitetyt

tiedot toiminnan järjestämisestä ja päästöjen rajoittamisesta sekä tarkkailusta täyttävät koetoiminnalta edellytettävät vaatimukset pilaantumisen ehkäisemiseksi, eikä niitä ole määräyksinä tarvinnut asettaa. Koeluonteisessa toiminnassa on noudatettava myös lämpölaitosta koskevaa lainvoimaista ympäristölupaa.

Muiden koeluonteisten toimintojen huomioon ottaminen

Koeluonteinen toiminta on suunniteltu toteutettavaksi Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitoksen kattilassa, joka on yksi samalla laitosalueella sijaitsevista useista energiantuotantoyksiköistä. Adven Oy:n ja Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan energiantuotantoyksiköt muodostavat yhdessä ympäristönsuojelulain tarkoittaman energiantuotannon direktiivilaitoksen.

Adven Oy on tehnyt aluehallintovirastolle 22.1.2021 ilmoituksen koeluonteisesta toiminnasta, jossa kyseisellä laitosalueella sijaitsevan voimalaitoksen kattilassa on määrä kokeilla jätevesilietteen ja biopolttoaineiden yhteispolttoa. Aluehallintoviraston päätöksen nro 38/2021 mukaan jätevesilietteen ja biopolttoaineiden koepolttoa saadaan Adven Oy:n voimalaitoksella tehdä ajanjaksolla 1.3.–18.6.2021 kuitenkin siten, että koeluonteinen toiminta voidaan aloittaa vasta Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitoksen lietteen rinnakkaispolttoa koskevan koeluonteisen toiminnan päätyttyä. Adven Oy:n voimalaitoksen koeluonteisessa toiminnassa poltettava lietemäärä saa olla enintään 450 tonnia. Voimalaitoksen koeluonteisesta toiminnasta ei päätöksen 38/2021 mukaan ole ennalta arvioitu aiheutuvan merkittävää pilaantumista tai sen vaaraa. Koeluonteisen toiminnan aikaisten päästöjen ei ole arvioitu merkittävästi poikkeavan normaalin toiminnan aikaisista päästöistä. Lietepuruseosta ei saa voimalaitoksen koeluonteisesta toiminnasta annetun päätöksen mukaan varastoida laitosalueella.

Edellä esitetyt seikat ja laitoksille annetut koeluonteista toimintaa koskevat määräykset huomioon ottaen Adven Oy:n voimalaitoskattilan ja Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitoksen koeluonteisten toimintojen ei ennalta arvioida aiheuttavan merkittäviä yhteisvaikutuksia.

Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan koeluonteista toimintaa, joka koskee lentotuhkien rakeistamista laitosalueella olevassa rakeistuslaitoksessa, saadaan aluehallintoviraston päätöksen nro 129/2020 mukaan harjoittaa 31.5.2021 asti. Koeluonteisesta toiminnasta annetun päätöksen mukaan koeluonteisessa toiminnassa saa rakeistaa turpeen ja käsittelemättömän puun polton lentotuhkan lisäksi Advenin voimalaitokselta lietteen rinnakkaispoltossa tulevaa tuhkaa, mutta päätös ei sisällä Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan lämpölaitokselta tulevaa lietteen rinnakkaispolton tuhkaa. Toiminnanharjoittajan on siten syytä huomioida, että lietteen rinnakkaispolton aikana lämpölaitokselta tulevaa tuhkaa ei saa käyttää kyseisessä tuhkan rakeistuksen kokeilussa.

Määräysten perustelut

1. Ympäristönsuojelulain 31 §:n mukaan koeluonteisessa toiminnassa on kyse lyhytaikaisesta toiminnasta. Toiminta voidaan katsoa lyhytaikaiseksi, kun koeluonteinen toiminta toteutetaan määräyksen mukaisena ajankohtana. Koeluonteisesta toiminnasta vastaavien henkilöiden nimeämisellä ja yhteystietojen toimittamisella varmistetaan, että koeluonteinen toiminta hoidetaan asianmukaisesti ja ilmoituksesta annetussa päätöksessä asetettuja määräyksiä noudattaen sekä helpotetaan viranomaisten ja päätöksen saajan välistä yhteistyötä.
2. Lietepuruseos on määrätty sijoitettavaksi vain yhteen vastaanotto-taskuun. Tällä varmistetaan, että laitokselle ei varastoida liian suurta määrää lietepuruseosta. Jos kattilan jatkuvatoimiset mittaukset tai muu seuranta osoittavat koeluonteisen toiminnan aikana päästöjen mahdollisesti nousevan ennalta arvaamattoman suuriksi, ei poltettavan lietepuruseoksen määrä ole yhteen vastaanottotaskuun varastoituna kuitenkaan niin merkittävä, että kyseistä polttoaineseosta ei voitaisi koeluonteisen toimintajakson aikana polttaa hallitusti loppuun.
3. Tarkkailulla varmistetaan, että suunniteltu koeluonteinen toiminta vastaa tarkoitustaan. Lentotuhkan laadun tutkimisella saadaan tietoa mahdollista myöhemmin vireille pantavaa ympäristölupahakemusta varten.
- 4.–5. Kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset on annettu, jotta valvontaviranomaiselle välittyy tieto suoritetusta polttokokeesta, vaikutuksista päästöihin ja koeluonteisessa toiminnassa muodostuneen lentotuhkan ominaisuuksista.

VASTAUS ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Ilmoituksen tekijä on ELY-keskuksen lausunnosta antamassaan vastineessa ilmoittanut lyhentävänsä koepolttojakson kestoa ja pienentävänsä poltettavaa lietemäärää alkuperäisestä ilmoituksesta. Muutetun ilmoituksen johdosta ELY-keskuksen lausunnossa vaaditut laajemmat mitausvelvoitteet koeluonteisen toiminnan ajalle eivät ole tarpeellisia.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 31 § 1 momentti, 121 § ja 122 § 1 momentti.

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 2 674 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen mukaan koeluonteisesta toiminnasta tehtävän ilmoituksen käsittelymaksu on 3 820 euroa.

Tässä lupa-asiassa asian käsittelyn vaatima työmäärä on ollut maksutaulukossa esitettyä työmäärää 30 prosenttia pienempi ja maksu peritään maksutaulukon alaviitteen 5 mukaisesti 30 % pienempänä. Maksu on siten 2 674 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista vuonna 2021 (1121/2020)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Ilmoituksen tekijä

Päätös tiedoksi sähköpostitse

Kuusamon kaupunki

Kuusamon kaupungin terveyden- ja ympäristönsuojeluviranomainen

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Adven Oy

Suomen ympäristökeskus

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lupaviranomaisen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi>.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Kuusamon kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Jaakko Pirttijoki

Mari Kangasluoma

Päätöksen on ratkaissut ympäristöneuvos Jaakko Pirttijoki. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Mari Kangasluoma.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 677 tai 0295 017 500.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaja päättyy **6.4.2021**.

Valitusaja määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaja on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).

- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuussa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja PSAVI/660/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/660/2021 har godkänts elektroniskt

Kangasluoma Mari 24.02.2021 14:36

Pirttijoki Jaakko 24.02.2021 14:57